ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №2

Назва роботи: асимптотичні характеристики складності алгоритму; алгоритми з поліноміальною та експоненціальною складністю.

Мета роботи: ознайомитись з асимптотичними характеристиками складності та класами складності алгоритмів.

1.1. Часова складність.

В процесі розв'язку задачі вибір алгоритму викликає певні труднощі. Алгоритм повинен задовільняти вимогам, які часом суперечать одна одній:

- бути простим для розуміння, переводу в програмний код, відлагодження;
- ефективно використовувати комп'ютерні ресурси і виконуватись швидко.

Якщо програма повинна виконуватись декілька разів, то перша вимога більш важлива. Вартість робочого часу програміста перевищує вартість машинного часу виконання програми, тому вартість програми оптимізується по вартості написання, а не виконання програми. Якщо задача вимагає значних обчислювальних витрат, то вартість виконання програми може перевищити вартість написання програми, особливо коли програма повинна виконуватись багаторазово. Але навіть в цій ситуації доцільно спочатку реалізувати простий алгоритм, і з'ясувати яким чином повинна себе поводити більш складна програма.

На час виконання програми впливають наступні чинники:

- ввід інформації в програму;
- якість скомпільованого коду;
- машинні інструкції, які використовуються для виконання програми;
- часова складність алгоритму(ЧС).

Часова складність ϵ функцією від вхідних даних. Для деяких задач ЧС залежить від самих вхідних даних (знаходження найбільшого спільного дільника двох чисел), для інших — від їх "розміру" (задачі сортування).

Коли ЧС ε функцією від самих даних, її визначають як ЧС для найгіршого випадку, тобто як найбільшу кількість інструкцій програми серед всіх можливих вхідних даних для цього алгоритму.

Використовується також ЧС в середньому випадку (в статистичному сенсі), як середня кількість інструкцій по всім можливим вхідним даним. На практиці ЧС в середньому випадку важче визначити ніж ЧС для найгіршого випадку, через те що це математично важка для розв'язання задача. Крім того, іноді важко визначити, що означає "середні" вхідні дані.

Коли ЧС ϵ функцією від кількості вхідних даних, аналізується швидкість зростання цієї функції.

1.2. Асимптотичні співвідношення

Для опису швидкості зростання функцій використовується О-символіка. Функція f(n) має порядок зростання O(g(n)), якщо існують додатні константи C і \mathbf{n}_0 такі, що:

$$f(n) \iff C*g(n), \quad для \ n > n_0.$$

Позначемо функцію яка виражає залежність часової складності від кількості вхідних даних (\mathbf{n}) через $\mathbf{L}(\mathbf{n})$. Тоді, наприклад, коли говорять, що часова складність $\mathbf{L}(\mathbf{n})$ алгоритму має порядок(степінь) зростання $O(n^2)$ (читається як "О велике від \mathbf{n} в квадраті", або просто як "о від \mathbf{n} в квадраті", то вважається, що існують додатні константи \mathbf{c} і \mathbf{n}_0 такі, що для всіх \mathbf{n} , більших або рівних \mathbf{n}_0 , виконується нерівність $\mathbf{L}(\mathbf{n}) <= \mathbf{cn}^2$.

Наприклад, функція $L(n) = 3n^3 + 2n^2$ має порядок зростання $O(n^3)$. Нехай $n_0 = 0$ і c = 5. Очевидно, що для всіх цілих n > = 0 виконується нерівність $3n^3 + 2n^2 < = 5n^3$.

Коли кажуть, що L(n) має степінь зростання O(f(n)), то вважається, що f(n) є верхньою границею швидкості зростання L(n). Щоби вказати нижню границю швидкості зростання L(n) використовують позначення $\Omega(g(n))$, що означає існування такої константи c, що для нескінченої кількості значень n виконується нерівність $L(n) >= c^*g(n)$.

Теоретичне визначення порядку зростання функції ϵ складною математичною задачею. На практиці визначення порядку зростання ϵ задачею, що цілком вирішується за допомогою кількох базових принципів. Існують три правила для визначення складності:

- 1. $O(c^* f(n)) = O(f(n))$
- 2. O(f(n) + g(n)) = O(max(f(n), g(n)))
- 3. O(f(n) * g(n)) = O(f(n)) * O(g(n))

Перше правило декларує, що постійні множники не мають значення для визначення порядку зростання.

Друге правило називається "Правило сум". Це правило використовується для послідовних програмних фрагментів з циклами та розгалуженнями. Порядок зростання скінченої послідовності програмних фрагментів (без врахування констант) дорівнює порядку зростання фрагменту з найбільшою часовою складністю. Якщо алгоритм складається з двох фрагментів, функції часових складностей яких $L_1(\mathbf{n})$ і $L_2(\mathbf{n})$ мають ступені зростання $O(f(\mathbf{n}))$ і $O(g(\mathbf{n}))$ відповідно, то алгоритм має степінь зростання $O(max(f(\mathbf{n}),g(\mathbf{n})))$.

Третє правило називається "Правило добутків". Якщо $L_1(n)$ і $L_2(n)$ мають ступені зростання O(f(n)) і O(g(n)) відповідно, то добуток $L_1(n)$ $L_2(n)$ має степінь зростання O(f(n)g(n)). Прикладом може бути фрагмент програми "цикл в циклі".

2. Приклад.

Задані функції часової складності L(n) для чотирьох алгоритмів:

1.
$$L_1(n) = n\sqrt{n}$$
 2. $L_2(n) = 2^n + n$ 3. $L_3(n) = 3n^2 + 2n^3$ 4. $L_4(n) = n + \log_2 n$

Використавши правило сум і правило добутків знайдемо O(n) :

$$\mathrm{O}_1(n) = n\sqrt{n} \qquad \qquad \mathrm{O}_2(n) = 2^n \qquad \qquad \mathrm{O}_3(n) = n^3 \qquad \qquad \mathrm{O}_4(n) = n$$

Розташуємо функції O_i(n) у порядку зростання:

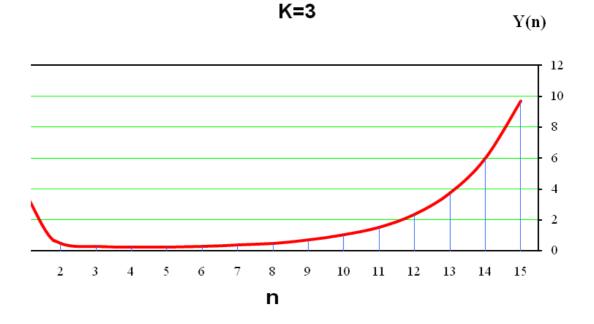
1.
$$O_4(n) = n$$
 2. $O_1(n) = n\sqrt{n}$ 3. $O_3(n) = n^3$ 4. $O_2(n) = 2^n$

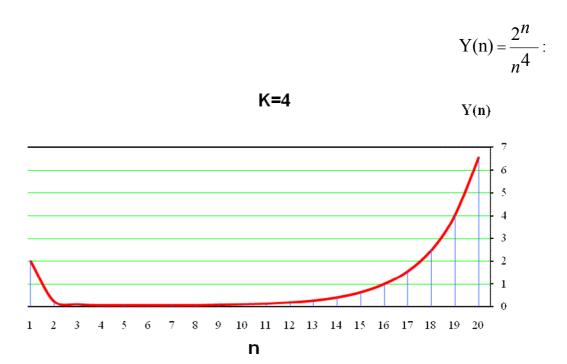
Функція $O_{2}(n) = 2^{n}$ має найбільший степінь зростання.

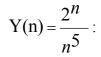
Побудуємо графіки
$$Y(n) = \frac{O_2(n)}{P_k(n)}$$
 для $n = (1,2,...,10); k = 3,4,5$

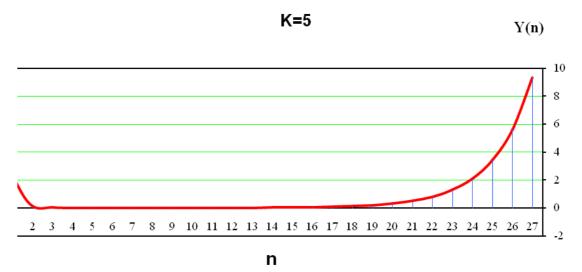
Для спрощення будемо вважати що поліном для відповідних значень ${\bf K}$ буде прирівнюватися до n^3 , n^4 та n^5 оскільки ці значення ${\bf \varepsilon}$ тою адитивною складовою в поліномі, яка найшвидше зроста ${\bf \varepsilon}$.

$$Y(n) = \frac{2^n}{n^3}$$
:

Графіки показують, що існують такі значення \mathbf{n}_0 (при зростанні \mathbf{K} значення \mathbf{n}_0 теж зростає), починаючи з яких значення функції порядку зростання часової складності буде приймати більші значення ніж значення відповідного поліному. Це ілюструє приналежність алгоритму до класу алгоритмів з експоненціальною складністю.

3. Приклад програми

Лістинг 3.1

```
// don't forget to use compilation key for Linux: -lm
#define _CRT_SECURE_NO_WARNINGS // for using fopen in VS
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
#include <math.h>
#include <time.h>
#ifndef UINT
#define UINT unsigned long int
#endif
#ifndef USHORT
                     unsigned short
#define USHORT
#endif
#ifndef UCHAR
#define UCHAR unsigned char
#endif
#define QDBMP_VERSION_MAJOR
#define QDBMP_VERSION_MINOR
#define QDBMP_VERSION_PATCH
typedef enum
       BMP OK = 0,
       BMP ERROR,
```

```
BMP OUT OF MEMORY,
       BMP_IO_ERROR,
       BMP_FILE_NOT_FOUND,
      BMP_FILE_NOT_SUPPORTED,
      BMP_FILE_INVALID,
      BMP_INVALID_ARGUMENT,
      BMP_TYPE_MISMATCH,
      BMP_ERROR_NUM
} BMP STATUS;
typedef struct BMP BMP;
BMP*
                    BMP Create(UINT width, UINT height, USHORT depth);
                    BMP_Free(BMP* bmp);
void
BMP*
                    BMP_ReadFile(const char* filename);
                    BMP WriteFile(BMP* bmp, const char* filename);
void
UINT
                    BMP_GetWidth(BMP* bmp);
UINT
                    BMP_GetHeight(BMP* bmp);
                    BMP GetDepth(BMP* bmp);
USHORT
                    BMP_GetPixelRGB(BMP* bmp, UINT x, UINT y, UCHAR* r, UCHAR* g, UCHAR*
void
b);
                    BMP_SetPixelRGB(BMP* bmp, UINT x, UINT y, UCHAR r, UCHAR g, UCHAR b);
void
                    BMP_GetPixelIndex(BMP* bmp, UINT x, UINT y, UCHAR* val);
void
                    BMP_SetPixelIndex(BMP* bmp, UINT x, UINT y, UCHAR val);
void
                    BMP_GetPaletteColor(BMP* bmp, UCHAR index, UCHAR* r, UCHAR* g, UCHAR*
void
b);
                    BMP_SetPaletteColor(BMP* bmp, UCHAR index, UCHAR r, UCHAR g, UCHAR
void
b);
BMP_STATUS
                    BMP GetError();
const char*
                    BMP_GetErrorDescription();
#define OUTPUT SIZE
                      512
#define OUTPUT WIDTH OUTPUT SIZE
#define OUTPUT HEIGHT OUTPUT SIZE
#define NEIGHBOURHOOD 0
#define OUTPUT_SCALE 32
#define BMP_CHECK_ERROR( output_file, return_value ) \
if (BMP GetError() != BMP OK)
{
       fprintf((output_file), "BMP error: %s\n", BMP_GetErrorDescription());
       return(return value);
}
void mark(BMP * bmpPtr, UINT neighbourhood, UINT xSize, UINT ySize, UCHAR pt, UINT
scale){
      UINT neighbourhood2 = 2 * neighbourhood;
      UINT x0, y0;
      for (UINT x = 0; x < xSize; ++x){
             for (UINT y = 0; |y| | (!(x \% scale) \&\& y < 10); ++y){
                    for (x0 = 0; x0 \le neighbourhood2; ++x0){
                           for (y0 = 0; y0 \le neighbourhood2; ++y0){
```

```
if (x + x0 >= neighbourhood && x + x0 - neighbourhood <
xSize \& y + y0 >= neighbourhood \& y + y0 - neighbourhood < ySize){
                                          BMP\_SetPixelIndex(bmpPtr, x + x0 - neighbourhood,
ySize - (y + y0 - neighbourhood), pt);
                            }
                     }
              }
       }
      for (UINT y = 0; y < ySize; ++y){
              for (UINT x = 0; |x| | (!(y \% scale) \&\& x < 10); ++x){
                     for (x0 = 0; x0 \leftarrow neighbourhood2; ++x0){
                            for (y0 = 0; y0 \le neighbourhood2; ++y0){
                                  if (x + x0 > = neighbourhood & x + x0 - neighbourhood <
xSize & y + y0 > = neighbourhood & y + y0 - neighbourhood < ySize){
                                          BMP SetPixelIndex(bmpPtr, x + x0 - neighbourhood,
ySize - (y + y0 - neighbourhood), pt);
                            }
              }
}
double functionForTabulateK3(double arg){
       return pow(2., arg) / pow(arg, 3.);
}
double functionForTabulateK4(double arg){
       return pow(2., arg) / pow(arg, 4.);
}
double functionForTabulateK5(double arg){
       return pow(2., arg) / pow(arg, 5.);
}
void tabulate(double(*functionPtr)(double arg), BMP * bmpPtr, UINT neighbourhood, UINT
xSize, UINT ySize, UCHAR pt, UINT scale){
      UINT neighbourhood2 = 2 * neighbourhood;
      UINT
             x0, y0;
      UINT
              fraction;
      UINT
              scaledXSize = (UINT)((double)xSize / (double)scale);
       for (UINT x_ = 0; x_ < scaledXSize; x_ ++){
              for (fraction = 0; fraction < scale; ++fraction){</pre>
                     double fX = (double)fraction / (double)scale + (double)x_;
                     UINT x = (UINT)(fX * (double)scale);
                    UINT y = (UINT)(functionPtr(fX) * (double)scale);
                     for (x0 = 0; x0 \leftarrow neighbourhood2; x0++){
                            for (y0 = 0; y0 \leftarrow neighbourhood2; y0++){
                                   if (x + x0 > = neighbourhood & x + x0 - neighbourhood <
xSize & y + y0 > = neighbourhood & y + y0 - neighbourhood < ySize){
                                          BMP_SetPixelIndex(bmpPtr, x + x0 - neighbourhood,
ySize - (y + y0 - neighbourhood), pt);
                            }
                     }
              }
      }
}
int main(int argc, char* argv[])
{
       BMP *outputForK3, *outputForK4, *outputForK5;
      UCHAR r = 0xff, g = 0xff, b = 0xff;
```

```
outputForK3 = BMP Create(OUTPUT WIDTH, OUTPUT HEIGHT, 8);
      BMP CHECK ERROR(stderr, -3);
      outputForK4 = BMP Create(OUTPUT WIDTH, OUTPUT HEIGHT, 8);
      BMP_CHECK_ERROR(stderr, -3);
      outputForK5 = BMP Create(OUTPUT WIDTH, OUTPUT HEIGHT, 8);
      BMP CHECK ERROR(stderr, -3);
      BMP_SetPaletteColor(outputForK3, 2, 0, 255, 0);
      BMP_SetPaletteColor(outputForK3, 1, 255, 0, 0);
      BMP SetPaletteColor(outputForK3, 0, 0, 0, 0);
      BMP_SetPaletteColor(outputForK4, 2, 0, 255, 0);
      BMP_SetPaletteColor(outputForK4, 1, 255, 0, 0);
      BMP SetPaletteColor(outputForK4, 0, 0, 0, 0);
      BMP_SetPaletteColor(outputForK5, 2, 0, 255, 0);
      BMP_SetPaletteColor(outputForK5, 1, 255, 0, 0);
      BMP_SetPaletteColor(outputForK5, 0, 0, 0, 0);
      mark(outputForK3, 0, OUTPUT_WIDTH, OUTPUT_HEIGHT, 1, OUTPUT_SCALE);
      tabulate(functionForTabulateK3, outputForK3, NEIGHBOURHOOD, OUTPUT_WIDTH,
OUTPUT_HEIGHT, 2, OUTPUT_SCALE);
      mark(outputForK4, 0, OUTPUT_WIDTH, OUTPUT_HEIGHT, 1, OUTPUT_SCALE);
      tabulate(functionForTabulateK4, outputForK4, NEIGHBOURHOOD, OUTPUT_WIDTH,
OUTPUT_HEIGHT, 2, OUTPUT_SCALE);
      mark(outputForK5, 0, OUTPUT_WIDTH, OUTPUT_HEIGHT, 1, OUTPUT_SCALE);
      tabulate(functionForTabulateK5, outputForK5, NEIGHBOURHOOD, OUTPUT_WIDTH,
OUTPUT_HEIGHT, 2, OUTPUT_SCALE);
      BMP WriteFile(outputForK3, "K3.bmp");
      BMP_CHECK_ERROR(stderr, -5);
      BMP WriteFile(outputForK4, "K4.bmp");
      BMP CHECK ERROR(stderr, -5);
      BMP WriteFile(outputForK5, "K5.bmp");
      BMP CHECK ERROR(stderr, -5);
      BMP_Free(outputForK3);
      BMP_Free(outputForK4);
      BMP_Free(outputForK5);
      printf("Result writed to \"out.bmp\".\r\n");
      printf("An example file may be located:\r\n");
      printf("
                              \"..\\Visual Studio
"2013\\Projects\\amolab2\\out.bmp\"\r\n");
      printf("After closing the program, open it manually.\r\n\r\n");
      printf("Press any key to continue . . .");
      getchar();
      return 0;
}
    typedef struct _BMP_Header
      USHORT
                    Magic:
      UINT
                    FileSize:
      USHORT
                    Reserved1:
      USHORT
                    Reserved2:
                    DataOffset;
      UINT
                    HeaderSize
```

```
UINT
                               Width;
          UINT
                               Height;
          USHORT
                               Planes;
                               BitsPerPixel;
          USHORT
          UTNT
                               CompressionType;
          UINT
                               ImageDataSize;
                               HPixelsPerMeter;
          UINT
                               VPixelsPerMeter;
          UINT
          UINT
                               ColorsUsed;
          UINT
                               ColorsRequired;
} BMP_Header;
/* Private data structure */
struct _BMP
          BMP_Header
                               Header;
          UCHAR*
                               Palette;
          UCHAR*
                               Data;
};
static BMP_STATUS BMP_LAST_ERROR_CODE = 0;
static const char* BMP_ERROR_STRING[] =
          "General error",
          "Could not allocate enough memory to complete the operation",
          "File input/output error",
          "File not found",
          "File is not a supported BMP variant (must be uncompressed 8, 24 or 32 BPP)", "File is not a valid BMP image", "An argument is invalid or out of range",
          "The requested action is not compatible with the BMP's type"
};
#define BMP PALETTE SIZE
                             (256 * 4)
int
                     ReadHeader(BMP* bmp, FILE* f);
                     WriteHeader(BMP* bmp, FILE* f);
int
                    ReadUINT(UINT* x, FILE* f);
ReadUSHORT(USHORT *x, FILE* f);
int
int
                    WriteUINT(UINT x, FILE* f);
WriteUSHORT(USHORT x, FILE* f);
int
int
BMP* BMP_Create(UINT width, UINT height, USHORT depth)
{
          BMP*
                     bmp;
          int
                               bytes_per_pixel = depth >> 3;
          UINT
                     bytes_per_row;
          if (height <= 0 || width <= 0)</pre>
          {
                     BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_INVALID_ARGUMENT;
                     return NULL;
          }
          if (depth != 8 && depth != 24 && depth != 32)
          {
                     BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_FILE_NOT_SUPPORTED;
                     return NULL;
          }
          bmp = calloc(1, sizeof(BMP));
          if (bmp == NULL)
                     BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OUT_OF_MEMORY;
                     return NULL;
          }
          bmp->Header.Magic = 0x4D42;
          bmp->Header.Reserved1 = 0;
          bmp->Header.Reserved2 = 0;
          bmp->Header.HeaderSize = 40;
          bmp->Header.Planes = 1;
          bmp->Header.CompressionType = 0;
          bmp->Header.HPixelsPerMeter = 0;
          bmp->Header.VPixelsPerMeter = 0;
          bmp->Header.ColorsUsed = 0;
          bmp->Header.ColorsRequired = 0;
          bytes_per_row = width * bytes_per_pixel;
bytes_per_row += (bytes_per_row % 4 ? 4 - bytes_per_row % 4 : 0);
          bmp->Header.Width = width;
          bmp->Header.Height = height;
          bmp->Header.BitsPerPixel = depth;
```

```
bmp->Header.ImageDataSize = bytes_per_row * height;
         bmp->Header.FileSize = bmp->Header.ImageDataSize + 54 + (depth == 8 ? BMP_PALETTE_SIZE : 0);
         bmp->Header.DataOffset = 54 + (depth == 8 ? BMP_PALETTE_SIZE : 0);
         if (bmp->Header.BitsPerPixel == 8)
                   bmp->Palette = (UCHAR*)calloc(BMP_PALETTE_SIZE, sizeof(UCHAR));
                   if (bmp->Palette == NULL)
                            BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OUT_OF_MEMORY;
                            free(bmp);
                            return NULL;
                   }
         else
         {
                  bmp->Palette = NULL;
         }
         bmp->Data = (UCHAR*)calloc(bmp->Header.ImageDataSize, sizeof(UCHAR));
         if (bmp->Data == NULL)
         {
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OUT_OF_MEMORY;
                   free(bmp->Palette);
                   free(bmp);
                   return NULL;
         BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OK;
         return bmp;
}
void BMP_Free(BMP* bmp)
         if (bmp == NULL)
         {
                  return;
         }
         if (bmp->Palette != NULL)
                  free(bmp->Palette);
         }
         if (bmp->Data != NULL)
                  free(bmp->Data);
         }
         free(bmp);
         BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OK;
}
BMP* BMP_ReadFile(const char* filename)
         BMP*
                   bmp;
         FILE*
                  f;
         if (filename == NULL)
         {
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_INVALID_ARGUMENT;
                  return NULL;
         }
         bmp = calloc(1, sizeof(BMP));
         if (bmp == NULL)
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OUT_OF_MEMORY;
                   return NULL;
         }
         f = fopen(filename, "rb");
         if (f == NULL)
         {
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_FILE_NOT_FOUND;
                   free(bmp);
                   return NULL;
         }
         if (ReadHeader(bmp, f) != BMP_OK || bmp->Header.Magic != 0x4D42)
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_FILE_INVALID;
                  fclose(f);
                   free(bmp);
                   return NULL;
```

```
if ((bmp->Header.BitsPerPixel != 32 && bmp->Header.BitsPerPixel != 24 && bmp->Header.BitsPerPixel != 8)
                   || bmp->Header.CompressionType != 0 || bmp->Header.HeaderSize != 40)
         {
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_FILE_NOT_SUPPORTED;
                   fclose(f);
                   free(bmp);
                   return NULL;
         }
         if (bmp->Header.BitsPerPixel == 8)
                   bmp->Palette = (UCHAR*)malloc(BMP_PALETTE_SIZE * sizeof(UCHAR));
                   if (bmp->Palette == NULL)
                            BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OUT_OF_MEMORY;
                            fclose(f);
                            free(bmp);
                            return NULL;
                   }
                   if (fread(bmp->Palette, sizeof(UCHAR), BMP_PALETTE_SIZE, f) != BMP_PALETTE_SIZE)
                            BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_FILE_INVALID;
                            fclose(f);
                            free(bmp->Palette);
                            free(bmp);
                            return NULL;
                   }
         else
         {
                   bmp->Palette = NULL;
         }
         bmp->Data = (UCHAR*)malloc(bmp->Header.ImageDataSize);
         if (bmp->Data == NULL)
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OUT_OF_MEMORY;
                   fclose(f);
                   free(bmp->Palette);
                   free(bmp);
                   return NULL;
         }
         if (fread(bmp->Data, sizeof(UCHAR), bmp->Header.ImageDataSize, f) != bmp->Header.ImageDataSize)
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_FILE_INVALID;
                   fclose(f);
                   free(bmp->Data);
                   free(bmp->Palette);
                   free(bmp);
                   return NULL;
         }
         fclose(f);
         BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OK;
         return bmp:
}
void BMP_WriteFile(BMP* bmp, const char* filename)
         FILE*
                  f;
         if (filename == NULL)
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_INVALID_ARGUMENT;
                   return;
         }
         f = fopen(filename, "wb");
         if (f == NULL)
         {
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_FILE_NOT_FOUND;
         }
         if (WriteHeader(bmp, f) != BMP_OK)
         {
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_IO_ERROR;
                   fclose(f);
                   return:
         }
         if (bmp->Palette)
```

```
if (fwrite(bmp->Palette, sizeof(UCHAR), BMP_PALETTE_SIZE, f) != BMP_PALETTE_SIZE)
                   {
                             BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_IO_ERROR;
                             fclose(f);
                             return;
                   }
         }
         if (fwrite(bmp->Data, sizeof(UCHAR), bmp->Header.ImageDataSize, f) != bmp->Header.ImageDataSize)
         {
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_IO_ERROR;
                   fclose(f);
         BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OK;
         fclose(f);
UINT BMP_GetWidth(BMP* bmp)
{
          if (bmp == NULL)
         {
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_INVALID_ARGUMENT;
                   return -1;
         }
         BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OK;
         return (bmp->Header.Width);
}
UINT BMP_GetHeight(BMP* bmp)
{
         if (bmp == NULL)
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_INVALID_ARGUMENT;
                   return -1;
         }
         BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OK;
         return (bmp->Header.Height);
}
USHORT BMP_GetDepth(BMP* bmp)
{
          if (bmp == NULL)
         {
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_INVALID_ARGUMENT;
                   return -1;
         }
         BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OK;
         return (bmp->Header.BitsPerPixel);
}
void BMP_GetPixelRGB(BMP* bmp, UINT x, UINT y, UCHAR* r, UCHAR* g, UCHAR* b)
         UCHAR*
                   pixel;
                   bytes_per_row;
                   bytes_per_pixel;
          if (bmp == NULL | | \times \langle 0 | | \times \rangle bmp->Header.Width | | y \langle 0 | | y \rangle bmp->Header.Height)
         {
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_INVALID_ARGUMENT;
         }
         else
         {
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OK;
                   bytes_per_pixel = bmp->Header.BitsPerPixel >> 3;
                   bytes_per_row = bmp->Header.ImageDataSize / bmp->Header.Height;
                   pixel = bmp->Data + ((bmp->Header.Height - y - 1) * bytes_per_row + x * bytes_per_pixel);
                   if (bmp->Header.BitsPerPixel == 8)
                             pixel = bmp->Palette + *pixel * 4;
                   }
                             *r = *(pixel + 2);
*g = *(pixel + 1);
                   if (r)
                   if (g)
                             *b = *(pixel + 0);
                   if (b)
```

```
void BMP_SetPixelRGB(BMP* bmp, UINT x, UINT y, UCHAR r, UCHAR g, UCHAR b)
         UCHAR*
                   pixel;
         UINT
                   bytes_per_row;
         UCHAR
                   bytes_per_pixel;
          if (bmp == NULL || x < 0 || x >= bmp->Header.Width || <math>y < 0 || y >= bmp->Header.Height)
         {
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_INVALID_ARGUMENT;
         }
          else if (bmp->Header.BitsPerPixel != 24 && bmp->Header.BitsPerPixel != 32)
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_TYPE_MISMATCH;
         }
          else
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OK;
                   bytes_per_pixel = bmp->Header.BitsPerPixel >> 3;
                   bytes_per_row = bmp->Header.ImageDataSize / bmp->Header.Height;
                   pixel = bmp->Data + ((bmp->Header.Height - y - 1) * bytes_per_row + x * bytes_per_pixel);
                   *(pixel + 2) = r;
                   *(pixel + 1) = g;
*(pixel + 0) = b;
         }
}
void BMP_GetPixelIndex(BMP* bmp, UINT x, UINT y, UCHAR* val)
          UCHAR*
                   pixel;
         UINT
                   bytes_per_row;
          if (bmp == NULL | | \times \langle 0 | | \times \rangle bmp->Header.Width | | y \langle 0 | | y \rangle bmp->Header.Height)
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_INVALID_ARGUMENT;
         }
         else if (bmp->Header.BitsPerPixel != 8)
         {
                   BMP LAST ERROR CODE = BMP TYPE MISMATCH;
         }
         else
         {
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OK;
                   bytes_per_row = bmp->Header.ImageDataSize / bmp->Header.Height;
                   pixel = bmp->Data + ((bmp->Header.Height - y - 1) * bytes_per_row + x);
                   if (val) *val = *pixel;
         }
void BMP_SetPixelIndex(BMP* bmp, UINT x, UINT y, UCHAR val)
         UCHAR*
                   pixel;
         UINT
                   bytes_per_row;
         if (bmp == NULL | | x < 0 | | x >= bmp->Header.Width | | y < 0 | | y >= bmp->Header.Height)
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_INVALID_ARGUMENT;
         }
         else if (bmp->Header.BitsPerPixel != 8)
         {
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_TYPE_MISMATCH;
         }
          else
                   BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OK;
                   bytes_per_row = bmp->Header.ImageDataSize / bmp->Header.Height;
                   pixel = bmp->Data + ((bmp->Header.Height - y - 1) * bytes_per_row + x);
                   *pixel = val;
         }
```

```
void BMP_GetPaletteColor(BMP* bmp, UCHAR index, UCHAR* r, UCHAR* g, UCHAR* b)
          if (bmp == NULL)
          {
                    BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_INVALID_ARGUMENT;
          }
          else if (bmp->Header.BitsPerPixel != 8)
          {
                    BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_TYPE_MISMATCH;
          }
          else
          {
                    if (r)
                              *r = *(bmp->Palette + index * 4 + 2);
                              *g = *(bmp->Palette + index * 4 + 1);
                    if (g)
                              *b = *(bmp->Palette + index * 4 + 0);
                    if (b)
                    BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OK;
          }
}
void BMP_SetPaletteColor(BMP* bmp, UCHAR index, UCHAR r, UCHAR g, UCHAR b)
          if (bmp == NULL)
          {
                    BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_INVALID_ARGUMENT;
          }
          else if (bmp->Header.BitsPerPixel != 8)
                    BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_TYPE_MISMATCH;
          }
          else
          {
                    *(bmp->Palette + index * 4 + 2) = r;
                    *(bmp->Palette + index * 4 + 1) = g;
                    *(bmp->Palette + index * 4 + 0) = b;
                    BMP_LAST_ERROR_CODE = BMP_OK;
          }
}
BMP_STATUS BMP_GetError()
{
          return BMP_LAST_ERROR_CODE;
}
const char* BMP_GetErrorDescription()
          if (BMP_LAST_ERROR_CODE > 0 && BMP_LAST_ERROR_CODE < BMP_ERROR_NUM)</pre>
          {
                    return BMP_ERROR_STRING[BMP_LAST_ERROR_CODE];
          }
          else
          {
                    return NULL:
          }
}
          ReadHeader(BMP* bmp, FILE* f)
int
{
          if (bmp == NULL || f == NULL)
                    return BMP_INVALID_ARGUMENT;
          }
          if (!ReadUSHORT(&(bmp->Header.Magic), f))
                                                                       return BMP_IO_ERROR;
          if (!ReadUINT(&(bmp->Header.FileSize), f))
                                                                       return BMP_IO_ERROR;
return BMP_IO_ERROR;
          if (!ReadUSHORT(&(bmp->Header.Reserved1), f))
if (!ReadUSHORT(&(bmp->Header.Reserved2), f))
if (!ReadUINT(&(bmp->Header.DataOffset), f))
                                                                       return BMP_IO_ERROR;
                                                                       return BMP_IO_ERROR;
          if (!ReadUINT(&(bmp->Header.HeaderSize), f))
                                                                       return BMP_IO_ERROR;
          if (!ReadUINT(&(bmp->Header.Width), f))
                                                                       return BMP_IO_ERROR;
          if (!ReadUINT(&(bmp->Header.Height), f))
                                                                       return BMP_IO_ERROR;
          if (!ReadUSHORT(&(bmp->Header.Planes),
                                                                       return BMP_IO_ERROR;
          if (!ReadUSHORT(&(bmp->Header.BitsPerPixel), f))
                                                                        return BMP_IO_ERROR;
                                                                       return BMP_IO_ERROR;
return BMP_IO_ERROR;
          if (!ReadUINT(&(bmp->Header.CompressionType), f))
          if (!ReadUINT(&(bmp->Header.ImageDataSize), f))
                                                                       return BMP_IO_ERROR;
return BMP_IO_ERROR;
          if (!ReadUINT(&(bmp->Header.HPixelsPerMeter), f))
          if (!ReadUINT(&(bmp->Header.VPixelsPerMeter), f))
                                                                       return BMP_IO_ERROR;
return BMP_IO_ERROR;
          if (!ReadUINT(&(bmp->Header.ColorsUsed), f))
          if (!ReadUINT(&(bmp->Header.ColorsRequired), f))
          return BMP_OK;
```

```
int
          WriteHeader(BMP* bmp, FILE* f)
          if (bmp == NULL || f == NULL)
                     return BMP INVALID ARGUMENT;
          }
                                                                          return BMP_IO_ERROR;
          if (!WriteUSHORT(bmp->Header.Magic, f))
                                                                          return BMP_IO_ERROR;
return BMP_IO_ERROR;
return BMP_IO_ERROR;
           if (!WriteUINT(bmp->Header.FileSize, f))
          if (!WriteUSHORT(bmp->Header.Reserved1, f))
if (!WriteUSHORT(bmp->Header.Reserved2, f))
           if (!WriteUINT(bmp->Header.DataOffset, f))
                                                                          return BMP_IO_ERROR;
           if (!WriteUINT(bmp->Header.HeaderSize, f))
                                                                          return BMP_IO_ERROR;
           if (!WriteUINT(bmp->Header.Width, f))
                                                                          return BMP_IO_ERROR;
           if (!WriteUINT(bmp->Header.Height, f))
                                                                          return BMP_IO_ERROR;
          if (!WriteUSHORT(bmp->Header.Planes, f))
                                                                          return BMP_IO_ERROR;
           if (!WriteUSHORT(bmp->Header.BitsPerPixel, f))
                                                                          return BMP_IO_ERROR;
return BMP_IO_ERROR;
           if (!WriteUINT(bmp->Header.CompressionType, f))
                                                                          return BMP_IO_ERROR;
return BMP_IO_ERROR;
return BMP_IO_ERROR;
return BMP_IO_ERROR;
return BMP_IO_ERROR;
           if (!WriteUINT(bmp->Header.ImageDataSize, f))
           if (!WriteUINT(bmp->Header.HPixelsPerMeter, f))
           if (!WriteUINT(bmp->Header.VPixelsPerMeter, f))
           if (!WriteUINT(bmp->Header.ColorsUsed, f))
          if (!WriteUINT(bmp->Header.ColorsRequired, f))
                                                                          return BMP_IO_ERROR;
          return BMP_OK;
}
int
          ReadUINT(UINT* x, FILE* f)
          UCHAR little[4]:
          if (x == NULL || f == NULL)
          {
                     return 0:
          }
           if (fread(little, 4, 1, f) != 1)
                     return 0;
          *x = (little[3] << 24 | little[2] << 16 | little[1] << 8 | little[0]);
          return 1:
}
int
          ReadUSHORT(USHORT *x, FILE* f)
{
          UCHAR little[2];
           if (x == NULL || f == NULL)
          {
                     return 0:
          }
           if (fread(little, 2, 1, f) != 1)
                     return 0:
          *x = (little[1] << 8 | little[0]);
          return 1;
}
          WriteUINT(UINT x, FILE* f)
int
          UCHAR little[4];
           little[3] = (UCHAR)((x & 0xff000000) >> 24);
           little[2] = (UCHAR)((x & 0x00ff0000) >> 16);
           little[1] = (UCHAR)((\times \& 0x00000ff00) >> 8);
          little[0] = (UCHAR)((x & 0x0000000ff) >> 0);
          return (f && fwrite(little, 4, 1, f) == 1);
}
          WriteUSHORT(USHORT x, FILE* f)
int
          UCHAR little[2];
          little[1] = (UCHAR)((\times & 0xff00) >> 8);
little[0] = (UCHAR)((\times & 0x00ff) >> 0);
           return (f && fwrite(little, 2, 1, f) == 1);
```

4. Спрощене завдання

- 1. Відповідно до варіанту завдання для заданих функцій часової складності L(n) визначити асимптотичні характеристики O(n).
- 2. Розташувати отримані функції в порядку зростання асимптотичних характеристик O(n).
- 3. Скласти програму (C/C++), яка ілюструє клас (поліноміальний чи експоненціальний) складності алгоритму, асимптотична складність якого була визначена в n^2 , як найбільша. При складанні програми передбачити можливість зміни значень \mathbf{K} та \mathbf{n} .

$$\frac{1}{\log_{2}n + n^{2}} \frac{2}{\log_{2}n + n^{2}} \frac{2}{n! + n^{2}} \frac{5n^{3} + \sqrt{n} \log_{2}n}{5n^{3} + \sqrt{n} \log_{2}n} \frac{4n^{7} + 7n^{4} + 7\sqrt{n}}{4n^{7} + 7n^{4} + 7\sqrt{n}} \frac{3}{15n^{7} + 3n^{5} + n^{3}} \frac{3}{n + 2} \frac{n! + n^{2} \log_{2}n}{n! + n^{2} \log_{2}n} \frac{15 + \log_{2}n}{15 + \log_{2}n} \frac{4}{15 + \log_{2}n} \frac{n}{\log_{2}n + n^{2}} \frac{35n + 53}{35n + 53} \frac{n}{\log_{2}n} \frac{n}{n^{3} + 13n} \frac{6e^{n} + 3n^{7}}{6e^{n} + 3n^{7}} \frac{\log_{2}^{2}n + 3n^{2}}{\log_{2}^{2}n + 3n^{2}} \frac{n}{n^{3} + n^{2} + n} \frac{n^{3} \log_{2}n}{n^{3} + n^{2} + n} \frac{n^{3} \log_{2}n}{n^{3} + n^{2} + n} \frac{n^{3} + n^{2} + n}{n^{5} + 15n^{3} + n^{2}} \frac{n!}{\log_{2}n} \frac{17n + 5}{10g_{2}n} \frac{\log_{2}(\log_{2}n)}{n^{2} + n^{2}} \frac{n}{n^{2} + 2} \frac{n}{$$

$$\frac{n^{3}}{3} + \frac{n^{2}}{2} + n + 1$$

$$n^{5} + 2n^{3} + 8$$

$$e^{n} + n^{12}$$

$$\sqrt{n} \log_{2} n$$

 $\overline{11}$

$$2^{(n-1)^2} + 2^{2n} + n^3 \qquad \frac{3n^2}{2} + \frac{n^3}{2} + n$$

$$\frac{3n^2}{2} + \frac{n^3}{2} + n$$

$$n^5\sqrt{n}$$

$$\frac{\log_2 n^2}{n^2} + \sqrt{n}$$

12

$$\log_2(\log_2 n^2) + n! + 5$$

$$7n^7 + 5n^5 + 3$$

$$\frac{n^8}{\sqrt{n}} + \frac{n^6}{\sqrt{n}} + \log_2 n$$

$$3\sqrt{n}+3$$

 $\overline{13}$

$$17\,n^2 + 2\,n^{17} + 34n$$

$$n^2 \log_2(\sqrt{n-1})$$

$$\frac{(n-1)^2}{\sqrt{n-1}} + (n-1)^3$$

$$\frac{(n-1)^2}{\sqrt{n-1}} + (n-1)^3 \qquad 2^{(n+2)} + (n+2)^2$$

14

$$(\log_2 n)^{n+1} + n^7 + 7n^2$$
 $(2n^2 + 3n^3)^2$ $6n^5 + 5n^4$

$$(2n^2+3n^3)^2$$

$$6n^5 + 5n^4$$

$$(\log_2(n+2)+n)^3$$

15

$$e^{n} + n^{12}$$

$$\log_2 n^3 + 3$$

$$n^7 + n^5 + 3$$

$$\log_2 n^3 + 5$$
 $n^7 + n^5 + 3$ $(n+3)^5 + (n^5+5)^2 + 15$

$$\frac{16}{(n+3)^5 + (n^2+5)^3 + (n^3+7)^2} \qquad n^2 \log_2(n+1) + n^3 \qquad (n+2)! + (n+2)^2 \qquad \log_2(\log_2 n)$$

$$n^2\log_2(n+1) + n^2$$

$$(n+2)!+(n+2)^2$$

$$\log_2(\log_2 n)$$

$$\frac{17}{n \log_2 n + \sqrt{n-1}}$$

$$5 + 3n$$

$$(\log_2 n)^n - 1$$

$$\left(\frac{n!}{(n-1)!}\right)^3 + 3n$$

18

$$3n^5 + \sqrt{n-1} + 1$$

$$n! + (\log_2(n+1))^3$$

$$n+1$$

$$(n-1)^2$$

 $\overline{19}$

$$(\log_2 n)^{n+1} + n^{n+1} + n$$

$$(n^2+2)^3$$

$$\sqrt{n}\log_2 n$$

$$\frac{n^6+1}{\sqrt{n}}+n^5+n^3$$

 $\overline{20}$

$$5n^7 + 7n^5 + 3$$

$$2^{(n+1)} + (n+1)^2 + n + 1$$

$$\frac{\log_2 n}{n}$$

$$(n^3+3)^3$$

$$\frac{(n^{3}+n^{2}+n)^{2}+(\log_{2}n)^{2}}{22} \qquad \frac{5n^{7}+7n^{5}}{n^{2}}+1 \qquad 2^{(n+1)}+(n+1)^{2}+n+1 \qquad \sqrt{n}+2n}{22}$$

$$\frac{n}{\log_{2}n} \qquad \frac{n!}{n-1}+n^{3} \qquad (n^{2}+2)^{3}$$

$$\frac{23}{\log_{2}(\log_{2}n^{2})+n^{2}} \qquad n2^{n-1} \qquad \frac{(n+1)^{3}}{n}+n^{3} \qquad 3\sqrt{n}+3n}$$

$$\frac{24}{\left(\frac{1}{2}\right)^{n}+n^{3}+2} \qquad n^{3}\log_{2}n+n^{3} \qquad \frac{n!}{n+1}+(n+1)^{3} \qquad \sqrt{n}+1$$

$$\frac{25}{25} \qquad 7n+1 \qquad n^{5}\sqrt{n} \qquad (n^{3}+2)^{2}+n^{5} \qquad e^{n+1}+1$$

* Для отримання 50% балів за лабораторну роботу можна використати наявний програмний код з лістингу 3.1. Для отримання 100% балів за лабораторну роботу потрібно написати власний код.

5. Завдання базового рівня

- 1. Для алгоритму реалізованого відповідно до завдань базового рівня з лабораторної роботи №1 сформувати функцію часової складності L(n) та визначити асимптотичну характеристику O(n).
- 2. Скласти програму (C/C++), яка ілюструє клас (поліноміальний чи експоненціальний) складності алгоритму. При складанні програми передбачити можливість зміни значень ${\bf K}$ та ${\bf n}$.

6. Зміст звіту

- Титульний лист;
- Завдання;
- Алгоритм рішення завдання;
- Код програми;
- Екранна форма з результатами роботи програми;
- Висновки.